

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 326-03/13-3 EPA 1036-VI
Ljubljana, 15. 5. 2013

Državni svet Republike Slovenije je na 7. seji 15. 5. 2013, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04 in 68/06), sprejel naslednje

M N E N J E

k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVZeIP-C) - druga obravnava

Državni svet **podpira** Dopolnjen predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti v železniškem prometu.

Državni svet je bil seznanjen, da je Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na 4. seji 6. 5. 2013 podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti v železniškem prometu ter posredovala mnenje na Odbor Državnega zbora za infrastrukturo in prostor, ki je na 6. seji 8. 5. 2013 pripravil Dopolnjen predlog zakona.

Državni svet ugotavlja, da se predlaga črtanje določila, ki ureja vračilo razlaščenih zemljišč v štirih letih od odvzema ali omejitve lastninske pravice, če se v tem roku ne začnejo uporabljati za namen razlastitve. Po mnenju predlagatelja je sedanja omejitev neustrezna, saj včasih iz objektivnih razlogov, na katere investitor ne more vplivati, z gradnjo ni mogoče začeti v štirih letih, posledično pa razlaščeni lastnik dobi nepremičnino nazaj, po odpravi razlogov za zamudo pa je treba zemljišča ponovno pridobiti. Državni svet meni, da je predlog z vidika obrazložitve predlagatelja, da z gradnjo vedno ni mogoče začeti v štirih letih, sicer smiseln, vendar je tak predlog z vidika poseganja v lastninsko pravico razlaščenec preveč omejujoč in ne predvideva možnosti, da se lahko gradnja na razlaščenem zemljišču opusti. Državni svet ugotavlja, da je Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj predlagala podaljšanje roka, v katerem lahko razlaščenec zahteva vrnitev razlaščenih zemljišč in drugih nepremičnin, oziroma da zakon v primeru opustitve namere uporabe zemljišč in drugih nepremičnin za namen razlastitve omogoči njihovo vrnitev razlaščenecem. Na Odboru Državnega zbora za infrastrukturo in prostor k 34. členu, ki ureja to vprašanje, ni bil sprejet noben amandma, zato ga v nadaljnji obravnavi ni mogoče amandmirati.

Državni svet ugotavlja, da sta pri pripravi Predloga zakona sodelovali Javna agencija za železniški promet in Slovenske železnice in da je večina rešitev usklajena, pri čemer so Slovenske železnice predlagale še nekaj predlogov, ki imajo po njihovem mnenju vpliv na organizacijo železniškega prometa in na poslovanje Slovenskih železnic (prevozniški in upravljavski del).

Slovenske železnice so predlagale podaljšanje trajanja dovoljene neprekinjene vožnje vlečnega vozila s štirih na pet ur, ker bi s tako spremembo izboljšali poslovanje in zmanjšali stroške dela, ob tem pa varnost dela ne bi bila zmanjšana. Danes praktično ni možnosti, da bi en strojevodja prevozil najdaljšo relacijo (npr. Koper – Ljubljana, Dobova – Sežana), pri čemer so najbolj problematični kratki nepredvideni postanki (do deset minut) zaradi vzdrževalnih del, ki podaljšujejo čas vožnje oziroma delo strojevodje. Glede na to, da tudi zakon, ki ureja cestne prevoze, določa, da morajo imeti poklicni vozniki po štirih urah vožnje počitek, se predlagatelj ni odločil za podaljšanje trajanja neprekinjene vožnje vlečnega vozila. Državni svet ugotavlja, da Javna agencija za železniški promet ne nasprotuje predlogu, vendar je njihovo stališče, da niso pristojni za odločanje o tem vprašanju, ampak o tem lahko odloča Ministrstvo za zdravje oziroma Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Obstaja tudi sklep iz leta 2001, kjer je v preambuli naveden dogovor med sindikati vseh sektorjev, da lahko traja neprekinjena vožnja vozila ena minuta manj kot pet ur. Državni svet je bil seznanjen, da je predlog za podaljšanje trajanja neprekinjene vožnje usklajen s sindikatom in da se je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor obvezalo, da najprej pridobi mnenje pristojnih ministrstev in na podlagi tega pristopi k pripravi sprememb zakona v delu, ki ureja čas trajanja neprekinjene vožnje. Državni svet ob tem opozarja, da so pri nas relacije kratke in zato verjetno ni potrebe po podaljšanju trajanja neprekinjene vožnje, saj se med drugim lahko postanki ustrezno načrtujejo.

Slovenske železnice predlagajo tudi skrajšanje počitka po strokovnem usposabljanju na 12 ur, s čimer bi racionalizirali raspored dela, ob tem pa se varnost ne bi zmanjšala. Državni svet ugotavlja, da ta predlog Slovenskih železnic zaradi določb Poslovnika Državnega zbora, da se lahko amandmaji vlagajo le k členom sprememb in dopolnitev predloga zakona, ni možno upoštevati pri tej noveli zakona. Državni svet predlaga, da se pri pripravi naslednjih sprememb in dopolnitev Zakona o varnosti v železniškem prometu ponovno preuči predlog za skrajšanje trajanja počitka po strokovnem usposabljanju na 12 ur.

V zvezi s predlogom Slovenskih železnic, da bi spričevala v skladu z direktivo, ki ureja izdajo spričeval strojevodjem, omejili le na strojevodje in voznike progovnih motornih vozil, je bil Državni svet seznanjen, da predlagatelj zakona tega predloga ne podpira. Namen obvezne izdaje spričeval za vse izvršilne železniške delavce je namreč v tem, da lahko Javna agencija za železniški promet, ki izvaja upravni nadzor prevoznikov in pri upravljavcu železniške infrastrukture, hitreje in učinkoviteje ugotovi dejansko stanje na terenu. To ji lahko omogoči vpogled v en dokument, iz katerega je razvidno, na katerih napravah in infrastrukturi lahko izvršilni železniški delavec, ki sodeluje pri opravljanju funkcij v zvezi z zagotavljanjem varnosti v železniškem prometu, opravlja delo. Poleg strojevodij in voznikov progovnih vozil imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti v železniškem prometu tudi drugi izvršilni železniški delavci, npr. prometniki, dispečerji, vzdrževalci, sprevodniki, itd. Državni

svet ugotavlja, da je na Odboru Državnega zbora za infrastrukturo in prostor večina poslank in poslancev podprla stališče predlagatelja zakona in ne Slovenskih železnic.

Nadalje so Slovenske železnice predlagale, da bi zakon omogočil odstranitev izvršilnega železniškega delavca na kraju samem, saj se po veljavni ureditvi lahko delavca odstrani šele potem, ko je zaradi njegovega neustreznega ravnanja že prišlo do incidenta, nesreče ali resne nesreče. Praksa kaže, da bi bilo iz preventivnega vidika primerneje, da se delavca lahko odstrani v trenutku, ko se opazi, da dela v nasprotju s predpisi in posledice zaradi tega še niso nastopile. Državni svet podpira predlog, vendar ga zaradi določb Poslovnika Državnega zbora ni možno vključiti v to novelo zakona, saj člen ni odprt. Državni svet zato pričakuje, da se bo predlog Slovenskih železnic upošteval pri naslednji noveli zakona.

Čeprav na Slovenskih železnicah pozdravljajo predlog, da se z obvezno namestitvijo stroboskopskih luči na vlečna vozila počaka na pridobitev pozitivnega mnenja Evropske železniške agencije, so predlagali črtanje teh določb, ker je zelo težko načrtovati investicijo, če se ne ve, kdaj bo izdano mnenje Evropske železniške agencije. Morebitno zakonsko obveznost namestitve takih luči na vlečna vozila bi lahko določili šele po izdaji pozitivnega mnenja Evropske železniške agencije. Državni svet je bil seznanjen, da je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor pri pripravi Predloga zakona načrtovalo črtanje teh določb, vendar so bili opozorjeni, da tak pristop s pravnega vidika ni ustrezen. Zaradi navedenega so se odločili predlagati vezanost roka, do katerega se morajo vlečna vozila opremiti s stroboskopskimi lučmi, na pridobitev pozitivnega mnenja Evropske železniške agencije, ki predpisuje tehnične specifikacije za interoperabilnost. Državni svet ugotavlja, da na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor pričakujejo, da Evropska železniška agencija ne bo izdala pozitivnega mnenja o skladnosti in ustreznosti stroboskopskih luči s tehničnimi specifikacijami za interoperabilnost, ki urejajo podsistem tirna vozila, kar utemeljujejo tudi s pridobljenimi strokovnimi mnenji, da bi lahko utripajoče luči delovale zavajajoče na udeležence v cestnem prometu, ljudi, ki bivajo vzdolž železniške proge, in živali, ki živijo ob železniški progi. Državni svet tudi ugotavlja, da se v skladu z mnenjem Evropske železniške agencije opremljenost vozila s stroboskopskimi lučmi ne sme zahtevati kot pogoj za izdajo obratovalnega dovoljenja, kar pomeni, da od tujega železniškega prevoznika, ki vozi po progah, za katere ne veljajo pogoji za zagotavljanje interoperabilnosti, ne smemo zahtevati, da opremi svoja vozila s stroboskopskimi lučmi. Ideja teh luči naj bi bila, da na nivojskih prehodih moteče opomnijo udeležence cestnega in železniškega prometa, kar pa je lahko eden od potencialnih vzrokov za nesrečo in zato po mnenju Javne agencije za železniški promet ne zagotavljajo varnosti v železniškem prometu. Državni svet ugotavlja, da Dopolnjen predlog zakona določa, da bo treba stroboskopske luči namestiti najkasneje v dveh letih po pridobitvi pisnega pozitivnega mnenja Evropske železniške agencije o skladnosti in ustreznosti te zahteve s tehničnimi specifikacijami za interoperabilnost.

Državni svetnik mag. Stevo Ščavničar, ki v Državnem svetu zastopa interese občin 10. volilne enote s sedežem na Jesenicah, opozarja na odnos Slovenskih železnic do prostora, saj je železniška postaja Jesenice v času bivše Jugoslavije kot vstopna postaja v državo potrebovala veliko tirov, danes pa ne in jih zato velik del ni v uporabi. Občina Jesenice je pred desetimi leti dala pobudo, da bi Slovenske železnice opustile nekaj tirov in s tem sprostile prostor, ki je v tej ozki dolini zelo

dragocen, a je bil njihov odgovor, da morajo pred tem narediti študijo, ki pa je Občina Jesenice do danes ni prejela. Državni svet pričakuje, da bodo Slovenske železnice podale odgovor na pobudo Občine Jesenice. Državni svetnik Branko Šumenjak, ki v Državnem svetu zastopa interese občin 8. volilne enote, v katero sodi tudi Občina Ormož, je opozoril, da se v Občini Ormož soočajo s pomanjkanjem železniških tirov, kar zavira gospodarski razvoj tega dela Slovenije.

Mitja Bervar
predsednik